Základní škola a mateřská škola Český Těšín

Kontešinec, příspěvková organizace

Masarykovy sady 104, 737 01 Český Těšín

odloučené pracoviště Mateřská škola Smetanova 7

Školní vzdělávací

program

pro předškolní vzdělávání

Obsah

1. Identifikační údaje **3**

2. Obecná charakteristika školy **4**

3. Podmínky vzdělávání **5**

3.1. Věcné vybavení 5

3.2. Životospráva 6

3.3. Psychosociální podmínky 7

3.4. Organizační chod a řízení mateřské školy 9

3.5. Personální a pedagogické zajištění 11

3.6. Spoluúčast rodičů 12

3.7. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami 13

3.8. Vzdělávání cizinců v povinném předškolním vzdělávání 14

3.9. Vzdělávání dětí mimořádně nadaných 15

3.10. Vzdělávání dětí od dvou do tří let 15

4. Organizace vzdělávání **17**

5. Charakteristika vzdělávacího programu **18**

5.1. Teoretická východiska programu 18

5.2. Vzdělávací cíle a záměry 18

5.3. Metody a formy práce 20

6. Vzdělávací obsah **22**

6.1. Zpracování integrovaných bloků 22

Integrovaný blok CO JE KOLEM NÁS 22

Integrovaný blok PŘÍRODA 24

Integrovaný blok OSLAVY A SVÁTKY 27

Integrovaný blok ŽIVOT NA PLANETĚ ZEMI 31

6.2. Program primární prevence 33

7. Evaluační systém **35**

8. Závěr: **38**

1. Identifikační údaje

Název dokumentu: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Motivační název: Poznáváme svět kolem nás

Název školy:Základní škola a mateřská škola Český Těšín Kontešinec, příspěvková organizace

REDIZO: 691 003 459

IČ: 72 54 59 17

Adresa školy: Masarykovy sady 104, 737 01 Český Těšín

Ředitel: Mgr. Marcel Žebrok

telefon +420 558 712 341, +042 602 124 310

e-mail info@zskontesinec.net,

www http://www.zskontesinec.net

fax +420 558 712 341

Mateřská škola: Mateřská škola Smetanova 7, 737 01 Český Těšín

e-mail: ms.smetanova@zskontesinec.net,

telefon +420 730 815 830

Zřizovatel: Město Český Těšín (www.tesin.cz)

Adresa zřizovatele: Náměstí ČSA 1/1, Český Těšín, 737 01

Platnost: od 22.9.2021

Zpracovala: Dorota Niedobová – vedoucí učitelka

Podpis ředitele: **Razítko:**

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola Smetanova 7 je součástí právního subjektu Základní školy a mateřské školy Český Těšín Kontešinec od 1. 1. 2012.

Mateřská škola Smetanova sídlí v budově vilového typu v městské části Českého Těšína, v blízkosti náměstí a řeky Olše, jež je řekou hraniční. Toto umístění v centru a zároveň na hranici, se odráží v každodenním životě školy. Budova slouží pro účely spojené s pobytem a výchovou dětí od roku 1951. Původně to byla mateřská škola celotýdenní, postupně procházela různými proměnami, až do současné podoby dvojtřídní mateřské školy s kapacitou 42 dětí.

Budova je dvoupodlažní, prostor značně členitý, což vytváří dojem domácí atmosféry. V každém podlaží je umístěna jedna třída /složení dětí je heterogenní, rozdělené do dvou skupin/, hygienické zázemí pro děti i personál a kabinet pro úschovu pomůcek a lůžkovin. V suterénu budovy se nachází kotelna, úschovna hraček a zahradního náčiní a kuchyně, kde se připravuje jídlo dovážené z centrální kuchyně ZŠ Hrabina.

K budově patří prostorná školní zahrada, která je nově vybavena pružinovou houpačkou, herní sestavou s klouzačkou a šplhací rampou, průlezkami a pískovištěm.

Okolí mateřské školy – vzhledem k umístění – nabízí širokou škálu možností pro vycházky poznávacího i sportovního typu, jež umožňují bohatě doplňovat tematickou výuku. Charakteristika vnitřních prostor částečně omezuje pohybové aktivity dětí, jež se snažíme kompenzovat při pobytu venku. Kromě školní zahrady můžeme využívat prostory s herními prvky v oblasti revitalizovaného nábřeží. Jako pozitivum vnitřní členitosti budovy jsme toto využili při vytváření koutků a pro zájmovou činnost dětí.

Poloha MŠ umožňuje v bohaté míře využívat nabídky veřejných, kulturních a zájmových institucí a spolupracovat s nimi.

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné vybavení

Mateřská škola sídlí v budově vilového typu, uprostřed velké zahrady. Budova je jednopatrová, v suterénu je umístěna kuchyně, šatna zaměstnankyně výdejny, kotelna a místnost pro uskladnění hraček pro pobyt venku. V přízemí budovy se nachází dvě šatny, umývárna a WC pro děti II. třídy, jídelna pro děti I. třídy a pracovna, herna a hala, kterou využívají děti II. třídy. Po schodišti se dostaneme do otevřeného prostoru, který byl upraven ke hrám dětí. Dále je zde herna a třída pro děti I. třídy a přilehlá veranda, která slouží jako úložný prostor. V prvním patře je také kancelář, sklady pro uložení lehátek, lůžkovin a ostatního materiálu, WC pro děti a umývárna. K dopravě pokrmů a nádobí ze suterénu do 1.NP slouží výtah.

Zahrada je prostorná, se vzrostlými stromy poskytujícími stín a volným prostorem vhodným k pohybovým hrám dětí. V minulých letech došlo k opotřebení dřevěných komponentů a sestavy pro klouzačku a houpačku, které musely být z bezpečnostních důvodů odstraněny. V současné době je na zahradě velké pískoviště sestávající ze dvou částí uzpůsobené výšce dětí, asfaltová dráha pro kola a koloběžky, dvě pružinová houpadla a dřevěný pohyblivý můstek. Dále herní sestava s klouzačkou a šplhací rampou. Přibylo také pružinové houpadlo pro čtyři děti. Prostory jsou řešeny tak, aby umožňovaly rozmanité pohybové a sezonní aktivity dětí.

V naši MŠ se nevaří, strava se dováží ze ZŠ Hrabina. V kuchyni pracuje jedna pracovnice provozu. Připravuje svačinky a vydává obědy. Zajišťuje mytí nádobí a úklid kuchyně a přilehlých prostor.

Mateřská škola je vybavena částečně starším nábytkem a částečně došlo k obnovení některého vybavení. Stoly a židličky pro děti odpovídají antropometrickým normám, počtu dětí a jejich věku, větší část byla pořízena nově, ostatní obnovíme dle finančních možností. Stoly jsou kulaté, oválné a hranaté mají zaoblené rohy. Hrany jsou ukončeny tak, aby neohrožovaly bezpečnost dětí. Nábytek ve třídách a hernách je co nejvíce uzpůsoben pro potřeby a využití dětmi. V době odpoledního klidu děti odpočívají na lehátkách, tato se denně uklízejí. Dřevěná, těžká a opotřebovaná

lehátka na 1. třídě byla nahrazena lehátky molitanovými. Lůžkoviny jsou označeny značkou dítěte a uloženy jednotlivě na otevřených policích. Na 2. třídě byla polovina dřevěných lehátek nahrazena plastovými, označenými značkou dítěte. Ţádáme o výměnu i druhé poloviny.

Hračky a pomůcky se průběžně obnovují a doplňují, dle finančních možností. Zaměřujeme se také nově na hračky a pomůcky vhodné pro děti od 2 let věku. Hračky jsou uloženy na otevřených policích, volně dostupné dětem. Jsou označeny názvem a symbolem, což napomáhá k lepší orientaci dětí v uložení hraček a pomůcek a jejich vedení k udržování pořádku. Hračky a pomůcky určené pro starší děti (např. sestávající z drobných dílů, ostrých či jinak případně nebezpečných pro děti od 2 – 3 let) jsou uloženy tak, aby je tyto děti bez dohledu učitelky MŠ, jiného ped. pracovníka či chůvy nemohly použít.

Hygienické zařízení v MŠ je vyhovující, funkční, bezpečné a jejich počet odpovídá hygienickým normám. Pouze sprcha v 2.NP nevyhovuje současným požadavkům (samostatný vstup dítěte, směsná baterie).

Vybavení bylo doplněno o přenosný skládací přebalovací pult a krytý nášlapný odpadkový koš na použité pleny.

3.2. Životospráva

Stravování dětí zajišťuje ŠJ Hrabinská. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Kuchyně i výdejny byly upraveny a vybaveny tak, aby mohla být dodržována zdravá technologie přípravy i výdeje pokrmů a nápojů.

Pitný režim je zabezpečen, děti pijí ze skleniček, které odkládají na poličky označené značkami dětí. Jsou dodržovány intervaly mezi jednotlivými jídly. Jídelníček je vyvěšen na nástěnce v šatně, rovněž normy na jednotlivé druhy potravin. Přihlašování, odhlašování dětí a způsob platby jsou specifikovány v Organizačním řádu školy. Po nástupu do MŠ vyplňují rodiče přihlášku ke stravování.

Oběd je nejen příležitostí jak uspokojit biologickou potřebu dětí, zároveň také znamená sociální a kulturní zkušenost. Děti vedeme k sebeobsluze a samostatnosti.

Samy si chystají talíř, příbor a uklidí si po jídle, s přihlédnutím k věku a individuálním schopnostem dítěte. Starší děti mohou utírat stoly, obsloužit mladší kamarády. Každé dítě jí svým vlastním tempem. Děti k jídlu nenutíme, používáme přirozenou motivaci, respektujeme individuální potřeby dětí a vzniklé problémy v přijímání nebo odmítání jídla řešíme ve spolupráci se zákonnými zástupci.

Děti pobývají každodenně venku (dle stavu počasí a ovzduší), program a délka vychází z momentálního stavu počasí a ovzduší, případně zohledňuje věk a individální možnosti dětí. Pobyt venku využíváme nejen k poznávacím aktivitám, maximálně jej využíváme k nejrůznějším pohybovým aktivitám, hrám a cvičení. Chceme tak vynahradit dětem nedostatek volného pohybu v omezených prostorách mateřské školy.

Odpolední odpočinek respektuje individuální potřeby dětí. Dětem se sníženou potřebou spánku nabídneme jiný klidový program, vždy po dohodě s rodiči.

Denní program je flexibilní, umožňuje organizované činnosti během dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci. Pro děti vykonávající povinnou školní docházku je povinná doba docházky 4 hodiny denně. Po předchozí domluvě s učitelkou mohou rodiče přivést dítě dle aktuální potřeby. Pro nově příchozí děti máme zpracovaný adaptační program.

3.3. Psychosociální podmínky

Snaha všech zaměstnanců směřuje k tomu, aby se děti i dospělí cítili v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně a bezpečně. Přejeme si dětem co nejvíce usnadnit přechod z domova do předškolního zařízení tak, aby probíhal co nejpřirozeněji. Vzhledem k přijímání dětí ve věku 2 – 3 let je spolupráce s rodinou velmi klíčová. Všechny děti se mohou seznamovat s prostředím MŠ postupně, docházet na kratší dobu, dle dohody učitelky s rodiči. Jejich adaptaci a další výchově a vzdělávání je přizpůsoben denní režim s dostatkem času na realizaci her a činností, více individuální péče (dle možností personálního zajištění), srozumitelná a jednoduchá pravidla.

Jedním z důležitých prvků pomáhající k utváření bezpečného, vstřícného a přátelského prostředí je scházení v ranním kruhu. Učitelka, děti, případně rodiče či návštěva, se usadí na koberec – sedák do kruhu. Tvar kruhu symbolizuje partnerství všech jeho členů. Je symbolem rovnosti, spoluzodpovědnosti. Děti se vzájemně přivítají, pozdraví. Při vzájemném sdílení platí pravidlo: Když jeden mluví, ostatní naslouchají. Vzájemné sdílení je důležitým prvkem pro psychohygienu, rozvoj empatických dovedností a k posílení pocitu sounáležitosti mezi všemi dětmi. Tím vším děti poznávají samy sebe, získávají důležité sociální zkušenosti a učí se vycházet s lidmi. Respektujeme, že této formě komunikace a sociální kooperace se děti učí postupně.

Učitelé i ostatní pracovníci respektují potřeby dětí, individuální schopnosti a dovednosti a jejich styl práce je podporující, sympatizující a vstřícný. Vyhýbají se negativnímu hodnocení dítěte, vyhodnocují projevy a výkony dítěte.

Na začátku roku si třída stanoví pravidla, srozumitelná pro děti ve třídě, která jsou uvedena na informační tabuli a která se všichni učí dodržovat. Průběžně se můžeme na ně odvolávat, mluvit o nich a rozšiřovat je. Pravidla formulujeme pozitivně.

Převládají formy práce postavené na pozitivní atmosféře ve skupině. Prvním úkolem učitele je být ve svém jednání vzorem. Ve vztazích se projevuje vzájemná důvěra, tolerance a zdvořilost. Všechny děti mají rovnocenné postavení.

Základní formou hodnocení je sebehodnocení, kterému se děti postupně učí. Děti vedeme k hodnocení svých úspěchů a neúspěchů, hledání cesty ke zlepšení. Děti ve třídě neporovnáváme mezi sebou, neodsuzujeme. Učitelka děti podporuje v jejich samostatných pokusech, oceňuje jejich snahu.

Adaptační program školy

Snahou všech pracovníků školy je co nejpřirozenější a nejpříjemnější nástup dítěte do mateřské školy. Umožňuje pobyt dítěte dle potřeby na kratší dobu, přítomnost rodiče, využití prostředků vytvářejících a upevňujících pocit bezpečí a

důvěry dítěte. Proces adaptace je ukončen tehdy, když dítě bez velkých problémů zvládá odloučení od rodičů a běžnou docházku do mateřské školy.

Cíle adaptačního programu:

- Začlenění dítěte do skupiny dětí
- Ubezpečení rodičů, ţe o jejich dítě je dobře postaráno
- Zmapování názoru rodičů a styl výchovy v MŠ a doma
- Spolupráce mezi rodiči a školou s ubezpečením, že jejich názory budou respektovány

3.4. Organizační chod a řízení mateřské školy

MŠ je v provozu denně v pracovních dnech od 6.30 hodin do 16 hodin (kromě přerušení provozu v období letních a zimních prázdnin nebo při výjimečném přerušení provozu). S přerušením provozu školy jsou rodiče seznamováni prokazatelně a včas (minimálně 2 měsíce předem či ihned, kdy je přerušení provozu nezbytné).

Rodiče mohou děti přivádět v době od 6.30 do 8.00 hodin, v případě potřeby i kdykoliv během dne po předchozí domluvě s učitelkou. Denní režim může být přizpůsoben potřebám dětí, aktuálním změnám, činnosti může pedagog pružně měnit, zachována musí být doba jídla a pobytu venku.

Hry dětí probíhají v koutcích pro zájmovou činnost dětí. Děti se zde vzájemně seznamují, učí se spolupráci a kooperaci, respektovat ostatní a také pravidla vzájemného soužití i zacházení s hračkami a pomůckami. K tomuto jsou vedeny nenásilnou formou s respektem k věkovým a individuálním zvláštnostem.

Denní posezení v ranním kruhu slouží ke sdílení, výměně zkušeností a informací, seznamování s novými.

Pravidelně jsou zařazovány preventivní pohybové aktivity – tělovýchovné chvilky, cvičení při hudbě, pohybové improvizace, pohybové a hudebně-pohybové hry, prvky jógy, relaxační chvilky apod. Při tělovýchovných aktivitách využíváme

tělocvičné nářadí a náčiní, bezpečné vzhledem k věku dětí. Pokud je vhodné počasí, může probíhat cvičení na zahradě.

Činnosti frontální, skupinové a individuální, skupinové a řízené, se střídají ve vyváženém poměru dle povahy těchto činností. U dětí podporujeme aktivní účast, radost ze hry, činností a učení, tvořivost a samostatné myšlení, samostatnou volbu a odpovědnost. Respektujeme jejich individuální tempo, možnosti a vzdělávací potřeby.

Děti mají možnost využít klidová místa, kde odpočívají, prohlížejí knihy, povídají si s kamarády a mají soukromí. Jednotlivé činnosti během dne nejsou striktně časově vymezeny a to dává možnost dětem dostatečně si vyhrát, ponechat stavbu, pokračovat ve hře odpoledne nebo další den. Přechody jsou nenásilné, dětem je dána možnost výběru. Učitelka oznámí předem, kdy dojde ke změně a ponechá dětem dostatek času na ukončení činnosti.

Učitelky se na práci pravidelně připravují – zpracovávají týdenní či delší tématické plány s návrhem činností a aktivit k danému tématu. Připravují materiál, pomůcky a prostředí. Pracovní doba učitelek je organizována tak, aby v době společných činností dětí a pobytu venku byly ve třídě dvě učitelky.

Učitelky svou práci hodnotí, zaznamenávají, co se děti naučily, co je zaujalo, co se povedlo, co se nepovedlo a proč, stanoví závěry pro další práci. Pozorování jednotlivých dětí a poznatky o nich zpracují do záznamu o dítěti.

Ke spojování dětí dochází ve výjimečných případech, pokud se situace nedá řešit jinak.

- Průběh dne v mateřské škole:
- Příchod dětí
- Volné hry a činnosti v koutcích pro zájmovou činnost
- Ranní kruh.
- Tělovýchovná chvilka.
- Hygiena, dopolední svačina

- Hry a činnosti na dané téma
- Pobyt venku.
- Hygiena, příprava na stolování, oběd.
- Odpolední odpočinek – spánek a jeho alternativy.
- Hygiena, odpolední svačina
- Odpolední hry a činnosti do odchodu dětí domů.

Řízení mateřské školy

Organizačně je od 1.1.2012 mateřská škola součástí právního subjektu, který slučuje základní školu a několik mateřských škol. Ředitelství školy je v základní škole.

Řediteli a zástupci ředitele školy je podřízena učitelka, pověřená vedením mateřské školy (vedoucí učitelka). Ta je pověřena řízením předškolních učitelů MŠ a školnice mateřské školy. Učitelé jsou do tříd rozdělení dle rozhodnutí učitelky, pověřené vedením mateřské školy. Učitelé se účastní na řízení školy prostřednictvím pedagogických rad, spolurozhodují o školním vzdělávacím programu a o dokumentech školy. Mají stanovené náplně práce, odpovědnosti a kompetence, plně se věnují dětem a jejich vzdělávání a výchově. Dle svých potřeb a požadavků a dle potřeb a možností školy se dále vzdělávají formou samostudia či organizovaného vzdělávání. Spolupracují navzájem ve třídách i v rámci mateřské školy a organizace. MŠ spolupracuje se vedením organizace, s dalšími partnery a složkami, s rodiči dětí a s odborníky poskytujícími pomoc při řešení individuálních problémů dětí

3.5. Personální a pedagogické zajištění

Předškolní vzdělávání v mateřské škole zajišťují 4 pedagogové. Všechny učitelky splňují kvalifikační předpoklady pro práci v MŠ. V případě umístění dítěte do mateřské školy s podpůrnými opatřením 3. - 5. stupně mateřská škola využívá personální posílení o pedagogického asistenta, případně chůvu k dětem 2 letým. Podmínkou jejich výkonu je povinnost splňovat minimální kvalifikační požadavky v

souladu s profesní kvalifikací dle národní soustavy kvalifikací, nebo minimálně středoškolské vzdělání v oblasti pedagogiky, zdravotnictví, sociální péče. Úklid zajišťuje školnice, výdej stravy pracovnice školní jídelny. Případným dalším pracovníkem je chůva.

Ředitel a vedoucí učitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje další profesní růst všech pedagogů včetně své osoby a vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání. Služby učitelek jsou organizovány tak, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče. Souběžná přímá pedagogická činnost dvou učitelek na třídách je denně v rozsahu 2,5 hodin. Zaměstnanci MŠ jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem, v souladu s náplní své práce, se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, zajišťujeme ve spolupráci se speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky.

3.6. Spoluúčast rodičů

Spolupráce s rodinou je jedním z důležitých prvků předškolního vzdělávání. Vycházíme z toho, ţe jsou to rodiny, kdo má největší vliv na děti a ţe jsou tedy primárními vychovateli. Rodiny přejí svým dětem to nejlepší a chtějí, aby se z nich stali úspěšní a produktivní lidé. Z tohoto důvodu je nutné umožnit rodinám, aby sehrály zásadně významnou úlohu ve výchovném procesu.

Dle svých potřeb a zájmu se mohou rodiče informovat o prospívání a rozvoji dítěte v mateřské škole, mohou nahlížet do portfolia dítěte, seznamovat se s výsledky orientační diagnostiky. Na nástěnce se mohou seznámit s aktuální vzdělávací nabídkou.

V případě naší mateřské školy preferujeme tyto formy podpory účasti rodin:

- Účast rodičů s dětmi ve třídě v adaptačním období
- Aktuální, pestré a přitažlivé nástěnky s informacemi pro rodiče a pracemi dětí

- Případná účast rodičů ve třídě při činnostech dětí v koutcích pro zájmovou činnost dětí a při volných aktivitách, beseda s dětmi o svém povolání
- Společné dílny dětí a rodičů.
- Účast na mimoškolních akcích, pomoc při jejich organizaci.
- Osvětové výstavky knih pro děti, zaměstnávacích pomůcek, nabídka vhodných činností.
- Zapůjčování knih a hraček na určitou dobu domů.
- Účast rodičů na plánování programu MŠ.
- Setkání s pracovnicemi PPP, logopedkou, pediatrem, učitelkou ZŠ.
- Konzultace s rodiči – prospívání jejich dítěte, pokroky, úspěchy, problémy.
- Dotazník, anketa, průběžné informování rodičů o dítěti
- Pomoc při opravách hraček, pomůcek, údržbě vybavení
- Pomoc při zajišťování materiálu pro výtvarné a pracovní činnosti dětí.

Naším cílem je vybudovat vztah založený na oboustranné důvěře a otevřenosti, vstřícnosti, porozumění, respektu a ochotě spolupracovat při adaptaci dítěte, výchově a vzdělávání, individuálních potřebách dítěte a rodiny.

Samozřejmostí je ochrana soukromí dítěte a zachování diskrétnosti v záležitostech rodiny.

3.7. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytnutí podpůrných opatření prvního až pátého stupně.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vycházíme maximálně vstříc potřebám a možnostem těchto dětí. Učitelky vytváří pro tyto děti ve spolupráci s rodinou optimální podmínky k rozvoji jejich osobnosti, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomáhají tak dítěti, aby dosáhlo co největší samostatnosti, respektujíc jejich individuální možnosti a potřeby.

Pro vzdělávání dětí s přiznaným prvním stupněm podpůrných opatření vypracovává PLPP škola, pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně vypracovává IVP na základě doporučení ŠPZ.

PLPP sestavují na pokyn vedoucí učitelky učitelé na třídě, po vzájemných konzultacích mezi sebou, případně s rodiči, kdy se nedaří odstranit obtíže dítěte či dosáhnout pokroku běžnými metodami práce. Má písemnou podobu. Pracují s formulářem PLPP, kde jsou popsány obtíže dítěte, jeho charakteristika. Stanoví si cíle a metody a formy práce, organizaci výuky (případně její úpravu), pomůcky. S rodiči mohou dohodnout opatření v rámci domácí přípravy. Je domluveno vyhodnocení k určitému termínu. Pokud problémy přetrvávají, doporučí zákonným zástupcům návštěvu ŠPZ.

IVP sestavují učitelé na třídě pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého aţ pátého stupně. Má písemnou podobu, při jeho zpracování spolupracuje učitel se zákonným zástupcem dítěte, součástí je informovaný souhlas zákonného zástupce. Tento plán zpracovává na základě doporučení ŠPZ, spolupracuje se školním speciálním pedagogem, případně s jinými institucemi k tomu určenými. Spolupráce s rodinou je důležitou součástí. Opět upravuje podmínky pro vzdělávání dětí vzhledem k individuálním potřebám a přiznaným podpůrným opatřením.

3.8. Vzdělávání cizinců v povinném předškolním vzdělávání

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Škola věnuje zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk. Mateřská škola uzpůsobí didaktické postupy tak, aby cíleně podporovala děti v osvojování českého jazyka a poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání, platí zvláštní úprava. V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy. Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

3.9. Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Děti nadané (mimořádně nadané) – děti projevující vysokou (mimořádně vysokou) úroveň schopností a dovedností v jedné či více oblastech – rozumových, pohybových, manuálních, uměleckých, sociálních. Učitelky při tvorbě třídních plánů přizpůsobí obsah i podmínky těmto dětem a doplní nabídku činností dalšími aktivitami podle zájmů a mimořádných schopností dětí. Vytvoří PLPP, případně ve spolupráci s ŠPZ a rodiči IVP podporující jeho nadání a zároveň zajišťující rovnoměrný rozvoj dítěte.

Dle stupně nadání jsou dítěti zadávány specifické úkoly, případně další samostatná práce a tvořivost. Vzdělávací obsah je obohacován, je umožňován rozvoj nadání. Zároveň učitel rozvíjí ostatní dovednosti dítěte, pomáhá začlenit takové dítě do přirozené vrstevnické skupiny, vede všechny ke vzájemné toleranci, spolupráci. Využívá speciální metody, formy a prostředky vzdělávání, didaktické materiály.

3.10. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při vzdělávání těchto dětí si škola uvědomuje určitá specifika vztahující se k věkovým a individuálním zvláštnostem těchto dětí. Většinou jde o první sociální

zkušenost ve velké skupině dětí, zvláště pak bez přítomnosti rodičů. Samozřejmostí je respektování adaptačního období.

Při výchovně – vzdělávacím procesu proto respektujeme, že:

- dítě poznává všemi smysly, projevuje touhu po poznání, objevuje
- neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností
- je méně obratné, má méně zkušeností
- učí se nejvíce nápodobou situačním učením, vlastním prožitkem, hrou
- udrží pozornost kratší dobu, vyžaduje opakování situací, rituály
- potřebuje emoční podporu, zajištění pocitu bezpečí, pravidelný režim
- je důležité podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla

Vzhledem k těmto specifikům jsou uzpůsobeny podmínky vzdělávání:

- dítěti je umožněn adaptační proces dle jeho potřeb (spolupráce s rodinou)
- dítě má přístup k bezpečným a podnětným hračkám a pomůckám
- učitel zajišťuje dostatek času na průběh a ukončení jednotlivých činností
- zajišťuje vyhovující režim dne respektující potřeby dětí
- nabízí činnosti a aktivity stimulující rozvoj dítěte, jež respektují jeho schopnosti a potřeby
- volí k dítěti laskavý, důsledný, pozitivní přístup, vytváří atmosféru klidu a bezpečí

Ve vzdělávání těchto dětí se uplatňuje jednoduchost, časová nenáročnost, podnětnost. Převládá prožitkové a situační učení, učení hrou a nápodobou.

4. Organizace vzdělávání

Děti jsou do mateřské školy přijímány na základě písemné žádosti. Přijímány jsou zpravidla děti od 3 do 6 let, nejdříve však od 2 let.

Od 1.9.2017 jsou přednostně přijímány děti, jež dovrší k 31.8. daného roku pět let, k povinnému předškolnímu vzdělávání.

Zápis do MŠ probíhá v květnu na další školní rok a zákonní zástupci jsou o něm informování na veřejně přístupném místě v příslušné mateřské škole a www.zskontesinec.net. Rozhodnutí, kterým se vyhovuje žádosti o přijetí ke vzdělávání, škola oznámí zveřejněním seznamu uchazečů pod registračním číslem s výsledkem řízení u každého uchazeče. Seznam je zveřejněn na veřejně přístupném místě ve škole a www.zskontesinec.net. nejpozději do 30 dnů ode dne, který byl stanoven ředitelem školy k odevzdání přihlášek k předškolnímu vzdělávání. Zveřejněním seznamu se považují rozhodnutí, jímž se vyhovuje žádostem o přijetí ke vzdělávání, za oznámená. V případě volné kapacity mohou být děti přijímány v průběhu celého roku. Kritéria přijímání dětí uvedena na žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání. Podmínkou pro přijetí dítěte do mateřské školy je potvrzení dětského lékaře (na evidenčním listu dítěte), že dítě je řádně očkováno a může navštěvovat předškolní zařízení.

Děti se vzdělávají ve dvou třídách, rozdělují se do skupin dle aktuálního věkového složení. Vzhledem k počtu tříd není možné vytvořit homogenní skupinu dětí. Vzhledem k umístění MŠ v bývalé rodinné vile je prostor tříd a celé MŠ členitý.

Učitelky souběžně pracují po dobu pobytu venku a převlékání, v případě, že děti nejdou z opodstatněných důvodů ven, realizují společně náhradní aktivity. Dále společně pracují po dobu oběda, hygieny a přípravy na odpočinek.

Děti se z organizačních důvodů (zkrácené úvazky dvou učitelek) scházejí společně na jedné třídě ráno v době 6,30 – 7,30 hod, odpoledne v době 15,30 – 16,00 hod.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

5.1. Teoretická východiska programu

Výchova a vzdělávání dětí v naší MŠ jsou založeny na humanistických a demokratických principech ve vzdělávání a osobnostně rozvíjejícím modelu ve výchově a vzdělávání. Toto se projevuje například v individualizaci, v tématickém plánování a kooperativním učení. Dítěti poskytujeme podpůrnou atmosféru založenou na porozumění, bezpodmínečném přijetí dítěte, uznání a empatickém naslouchání. V první řadě se musí cítit spokojené a v bezpečí a teprve potom se můţe zdravě rozvíjet a efektivně učit.

Učitel je chápán jako autorita, především však ve smyslu vyzrálé osobnosti, je dítěti spíše partnerem, pomocníkem a průvodcem na jeho cestě k poznání, respektuje to, že každé dítě má právo být jiné, projevovat se jako jedinečná osobnost, rozvíjet a učit se v rozsahu svých potřeb a postupovat svým tempem.

Výchova a vzdělávání jsou chápány jako celistvý proces, který zasahuje celou osobnost dítěte. Důraz je kladen na prožitkové a integrované učení, na kooperativní činnosti, na učení se ze života a pro život.

5.2. Vzdělávací cíle a záměry

Do naší MŠ přicházejí děti s různými povahami, schopnostmi, dovednostmi, různými fyzickými a psychickými předpoklady. Našim úkolem je tyto děti poznat a dát jim možnost všestranně se rozvíjet. Chceme vytvořit základy pro celoživotní vzdělávání, individuálního získávání kompetencí, které budou schopné uplatňovat v dalším životě.

Hlavními cíli předškolního vzdělávání jsou:

- Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení
- Osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost

Dále chceme u dětí rozvíjet schopnosti:

- Vnímat změny, učit se je přijímat a aktivně se s nimi vyrovnat.
- Učit se kriticky myslet, rozpoznávat problémy a řešit je.
- Umět si vybírat a nést za svou volbu odpovědnost.
- Být tvůrčí a mít představivost.
- Sdílet zájem a odpovědnost vůči společenství, zemi, a prostředí, ve kterém žijeme.
- Vytvářet si zdravé životní návyky

Klademe důraz na:

- Individuální a respektující přístup ke každému dítěti.
- Vedení dětí k samostatnému rozhodování – k volbě a odpovědnosti.
- Rozvíjení schopností, znalostí a dovedností dětí v podnětném prostředí.
- Vytváření atmosféry vzájemné důvěry, sounáležitosti a spolupráce.
- Účast rodiny, propojení školy s životem kolem nás

Dětem poskytujeme:

- Dostatek času na prozkoumávání prostředí.
- Příležitost učit se mnoha způsoby v koutcích pro zájmovou činnost dětí.
- Příležitost učit se způsobem, který vyhovuje individuálnímu stylu každého dítěte.
- Příležitost vybrat si, kterých činností se chtějí účastnit.
- Místo, kde mohou veřejně vystavit svou práci.
- Ocenění a pozitivní hodnocení osobní aktivity dítěte.

5.3. Metody a formy práce

Rozvojové předpoklady dětí, jejich individualita a možnosti vyžadují uplatňovat odpovídající metody a formy práce založené na kooperačním a prožitkovém učení hrou a činnostmi.

Prostor tříd a heren je nenásilně rozdělen do částí, které stimulují děti ke hře, různým činnostem a aktivitám. Jsou to herní a pracovní koutky, které umožňují hru i tvůrčí práci jednotlivcům i skupině dětí. Děti se učí tím, že si hrají a pracují s různými hračkami, předměty a materiály, které jsou k dispozici v každém z koutků. Učí se také navzájem od sebe, nápodobou a pozorováním. Tím, že si hrají a pracují v malých skupinkách, mohou spolu přirozeně komunikovat, řešit problémy, rozhodovat se, procvičovat vyjadřovací schopnosti, učit se chápat a akceptovat rozdíly mezi lidmi. Jsou tak vedeny k samostatnosti a spolupráci, vše s ohledem k věkovým a individuálním schopnostem dětí, jejich možnostem a podmínkám bezpečí.

Pro hry a učení dětí využíváme podnětné, připravené prostředí. Zájmové koutky jsou funkčně a esteticky vybaveny, vhodně rozmístěny. Jsou jasně označeny obrázkem, nápisem.

Každý koutek je vybaven dostatečným množstvím hraček a pomůcek, dostupných dětem, uspořádaných v otevřených policích nebo lehce přístupných skříňkách. Vyjímku tvoří hračky a předměty nevhodné z bezpečnostních důvodů pro samostatnou činnost dětí od dvou do tří let.

V naší mateřské škole jsou následující zájmové koutky:

· DOMÁCNOST

· ATELIÉR

· KOSTKY

· DRAMATIKA

· HUDBA

· DÍLNA

· KNIHY A PÍSMENA

· MANIPULAČNÍ A STOLNÍ HRY

· POKUSY A OBJEVY

· ŠKOLNÍ ZAHRADA

6. Vzdělávací obsah

6.1. Zpracování integrovaných bloků

Integrovaný blok CO JE KOLEM NÁS

Tématický celek DOMA A VE ŠKOLCE

LIDÉ A VĚCI KOLEM NÁS

CO MĚ ZAJÍMÁ

Charakteristika bloku:

Poznávání a pojmenovávání věcí, lidí, dějů i jevů v nejbližším okolí – v prostoru třídy, školy, města, v domácím rodinném prostředí. Uvědomování si rozmanitosti poznávaných věcí i jevů, osvojování dovednosti srovnávání, porovnáváni, hodnocení. Seznamování se základními pravidly slušného chování, pravidly ochrany nejen vlastní bezpečnosti a zdraví, ale i zdraví kamarádů či ostatních osob v okolí dítěte. Navození zájmu dětí o své tělo, děje a činnosti s tím spojené. Osvojování si pravidelných rituálů souvisejících s režimem dne v MŠ nebo domova, uvědomění si rozdílů života ve škole a v rodině. Uvědomování si prostoru i času, orientace v nich a používání gramaticky správných označení. Seznamování se s různými lidskými činnostmi a věcmi s nimi souvisejícími jako je práce, umění, náplň volného času apod.

Dílčí vzdělávací cíle:

Osvojení si věku přiměřených a praktických zkušeností, rozvoj kooperativních dovedností

Vytváření zdravých životních návyků.

Uvědomění si vlastního těla.

Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu

Získání relativní citové samostatnosti.

Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému, s pravidly společného soužití
Rozvoj a kultivace smyslového vnímání, pozornosti, paměti

Seznamováni se s prostředím, ve kterém dítě žije.

Osvojení si některých poznatků a dovedností předcházejících čtení a psaní

Očekávané výstupy:

Poznat, pojmenovat základní předměty ve třídě, škole, doma, v okolí.

Orientovat se v prostorách třídy, školy, domova, nejbližšího okolí. Navodit

dobré vztahy dítěte k ostatním dětem a dospělým v okruhu dítěte.

Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla.

Znát své jméno i jména svých kamarádů.

Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně

preventivní návyky.

Pojmenovat části těla, mít povědomí o těle a jeho vývoji.

Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a pohybových činností.

Klíčové kompetence:

kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

– zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
– rozlišuje řešení funkční a nefunkční, dovede mezi nimi volit

komunikativní kompetence

– ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
– průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
– dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

sociální a personální kompetence

– uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
– napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
– při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

činnostní a občanské kompetence

– svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
– chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění
– zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje
– spoluvytváří pravidla, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

Integrovaný blok PŘÍRODA

Tématický celek **DARY PŘÍRODY**

ROK V PŘÍRODĚ

ZVÍŘÁTKA

Charakteristika bloku:

Osvojování si poznatků z oblasti živé i neživé přírody, poznávání různých ekosystémů a jejich proměn v průběhu roku, specifika ročních období. Poznávání a pojmenovávání rostlin a jejich plodů, zvířat a jejich mláďat, seznamování s jejich životním prostředím, potřebami, způsobem života, významem, vlastnostmi i zvláštnostmi. Poznávání přírodních jevů, živlů, jejich působení a vliv na člověka, jeho život, a naopak vliv lidského působení na přírodu. Rozlišování přírody živé a neživé, její rozmanitosti a krásy, rozvíjení estetického cítění a kladného vztahu k přírodě v duchu hesla „co mám mít rád, musím nejdříve poznat“.

Dílčí vzdělávací cíle:

Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách.

Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování hrubé a jemné motoriky. Vytváření základů pro práci s informacemi.

Rozvoj schopnosti sebeovládání a vytváření citových vztahů.

Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní.

Vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou i neživou přírodou.

Rozvoj kooperativních dovedností.

Rozvoj základních kulturních a společenských postojů, návyků a dovedností dítěte. Vytváření elementárního povědomí o širším technickém prostředí.

Očekávané výstupy:

Uvědomovat si, že vše kolem nás má svůj řád, neustále se mění a vyvíjí, že jsme součástí přírody a že člověk může svou činností toto prostředí ovlivňovat – zlepšovat či poškozovat.

Mít kladný vztah ke všemu živému kolem nás, k živočichům, rostlinám. Mít povědomí o významu životního prostředí, pomáhat o ně pečovat. Pochopit, že každý má ve společenství svou roli, spolupracovat s ostatními. Prožívat a dětským způsobem projevovat své pocity, být citlivý k lidem a přírodě. Vědomě využívat všech smyslů, získávat nové zkušenosti.

Klíčové kompetence:

kompetence k učení

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- ·učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo;
- dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

kompetence k řešení problémů

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

komunikativní kompetence

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

– dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

sociální a personální kompetence

– ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
– chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

činnostní a občanské kompetence

– má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
– má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
– ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
– chápe, že zájem o to, co se děje, je přínosem a že lhostejnost a nevšímavost mají své nepříznivé důsledky

Integrovaný blok OSLAVY A SVÁTKY

V tomto integrovaném bloku je každé téma samostatným tématickým celkem.

MIKULÁŠ ZVONÍ, CINKÁ

ADVENTNÍ ČAS

TĚŠÍME SE NA KARNEVAL

BĚŽEL TUDY ZAJÍČEK

MAMINKY, MAMINKY RÁDI VÁS MÁME

DĚTI MAJÍ SVÁTEK

Charakteristika bloku:

Seznamovat se s kulturním prostředím, ve kterém dítě vyrůstá, poznávat národní tradice, zvyklosti. Uvědomovat si, že existují i jiné kultury, které k nám pronikají, porovnávat je, ale uvědomovat si, co je „naše“ a co není. Aktivně se spolupodílet na přípravách různých slavností, na estetizaci prostředí, na přípravě citových prožitků pro své blízké i kamarády pomocí slovních, pohybových a uměleckých aktivit. Posilování a prohlubování citových vazeb k rodině, škole, městu, zemi. Probouzení národní hrdosti a vlastenectví.

Dílčí vzdělávací cíle:

Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.

Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.

Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění.

Rozvoj společenského i estetického vkusu.

Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem /v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.

Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti, uvědomění si vlastního těla.

Očekávané výstupy:

Podílet se na společných aktivitách, zapojit se do společných činností. Vnímat tradice a zvyky v průběhu roku.

Využít vlastní tvořivost při přípravě estetického prostředí k různým oslavám. Aktivně prožívat slavnostní události, vyjadřovat se slovně i prostřednictvím hudebních, pohybových a výtvarných činností.

Vědomě napodobit jednoduchý pohyb, koordinovat lokomoci, sladit pohyb s hudbou.

Klíčové kompetence:

kompetence k učení

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

sociální a personální kompetence

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim

činnostní a občanské kompetence

- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Integrovaný blok ŽIVOT NA PLANETĚ ZEMI

Tématický celek **LIDÉ A ZVÍŘATA CELÉHO SVĚTA**

MOŘE A SVĚTADÍLY

VESMÍR

Charakteristika bloku:

Seznamování se a poznávání oblastí na jiných kontinentech. Rozvíjeni povědomí o životě lidí a zvířat na planetě Zemi. Uvědomovat si, že na naší planetě žijí lidé různých národností, kulturních odlišností. Vnímat odlišnosti, rozdíly a zvláštnosti fauny a flóry. Seznámit se se základními poznatky o vesmíru, možnostech jeho poznávání, technickém a vědeckém rozvoji.

Dílčí vzdělávací cíle:

Posilování přirozených poznávacích citů (zvídavost, zájem, radost z objevování apod.)

Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem, k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.

Vytváření základů pro práci s informacemi.

Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností.

Vytváření povědomí o vlastní sounáležitostí se světem, se živou i neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí.

Očekávané výstupy:

Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení.

Prožívat radost z poznaného, zvládnutého, prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí.

Pochopit, že každý má ve společenství svou roli, přistupovat k druhým lidem bez předsudků, vážit si jejich práce a úsilí.

Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním a technickém prostředí.

Mít povědomí o významu přírody i společnosti pro člověka, uvědomovat si, že je může ovlivňovat svým chováním, jednáním.

Klíčové kompetence:

kompetence k učení

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit své pokroky i oceňovat pokroky druhých

kompetence k řešení problémů

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

komunikativní kompetence

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.) · ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

sociální a personální kompetence

- uvědomuje si, ţe za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky · při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem

činnostní a občanské kompetence

- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

6.2. Program primární prevence

Nebezpečí číhá na děti na výletech do přírody, při sportech, ale také ve městech na ulici. Děti by měly vědět, jak se chovat, aby se jim úraz nestal. Jít po ulici nebo parkem je pro nás dospělé všední záležitost, dětské oči však vidí na každém kroku dobrodružství. V dobrodružství je skryto nebezpečí, které se může stát osudným. Děti mohou vycházet pouze ze svých zkušeností a ty jsou zatím omezené. Proto je potřeba, aby se naučily respektovat rady a pokyny dospělých, kteří je postupně, srozumitelně a přiměřeně seznamují, informují, vysvětlují a varují.

TÉMATA

- **Bezpečnost a ochrana vlastní osoby i druhých v prostorách MŠ** – pravidla v MŠ, na školní zahradě, (chodíme volným krokem, dodržujeme postup při hygieně, stolování, pravidla při používání, úklidu pomůcek, hraček, pravidla při používání nářadí, náčiní a vybavení).
- **Jedovaté x jedlé** – rostliny a plody, s nimiž se mohou děti setkat – nebezpečí nevolnosti, otravy, komunikace s dospělými.

- **Bezpečnost při pohybu ve městě, na silnici** – chodec, přecházení, semafor, viditelné oblečení, hry na ulici.
- **Nebezpečí požáru** – doma – zákaz manipulace s ohněm, zápalkami; sporák – horká voda, polévka, čaj; v přírodě – rozdělávání ohně, popálení, nebezpečí rozšíření ohně; návštěva u hasičů.
- **Nebezpečné předměty doma –** nůžky, zapnutá kulma, žehlička, zásuvky – prevence úrazu – manipulace za účasti dospělého.
- **Nebezpečné předměty venku** – stříkačky, léky, kapaliny, jídlo, pití, obvazy odpadky, mrtvá zvířata.
- **Cizí zvířata – cizí lidé, sám doma** – zásady bezpečného chování v těchto situacích /Kostičky, návštěva policistů se psy/.
- **Abych se neztratil** – jak předcházet, co udělat, když se ztratím / znalost cesty, orientační body, adresa, komunikace, policie/.
- **Zimní sporty** – rozcvičit se, vhodné oblečení, uklouznutí, ledové koule, nebezpečí úrazů, pády, voda – led.
- **Bezpečnost při jízdě na kole, bruslích –** v doprovodu dospělého, vhodné oblečení, ochrana /přilba, rukavice, chrániče/, správně vybavené kolo /brzdy, světlo, zvonek/, pravidla při pohybu na cestě, jízda z kopce.
- **Voda** – určené místo, nejdříve osvěžit, v doprovodu, ne sami, neskákat, kde to neznáme, přiměřená hloubka.
- **Slunce – ochrana** – mazat se, brýle, dostatek tekutiny.

7. Evaluační systém

EVALUACE MÁ VÝZNAM TEHDY, POKUD JE SMYSLUPLNÁ,

TZN. POKUD NÁM POMŮŽE POSUNOUT SE KE KVALITĚ.

PROSTŘEDKY EVALUACE:

· Soustavné průběžné orientační pozorování

· Záměrné pozorování (hospitace, orientační vstupy…)

· Příležitostné i pravidelné rozhovory (s učiteli, mezi učiteli, s rodiči, s dětmi…) · Diskuse na pedagogické radě

· Zápisy do třídních knih

· Fotografie, videozáznamy

· Portfolia dětí (kresebný projev, výtvarné práce, výrobky, záznamy grafomotorických cviku, pracovní listy)

· Záznamy o dětech

· Záznamy v týdenních plánech (hodnocení, změny, postřehy…) · Dotazníky, ankety pro učitele, rodiče

POSTUP PŘI PROVÁDĚNÍ EVALUACE

Důležité je zachování tří postupných, stále se opakujících kroků:

1. naučit si uvědomovat si přednosti a nedostatky (co se nám daří, nedaří, co nám vadí, neladí)
2. konkrétně nedostatky, chyby pojmenovat, pojmenovat příčiny, proč tomu tak je
3. zvolit nové účinnější postupy

POSTUP PŘI ZAVÁDĚNÍ NOVÉHO

Má motivace

- vnitřní-chci něco změnit vnější
- musím, požaduje to vedení, rodiče

1. Sbírám informace, jak to můžu udělat (v knihách, časopisech, zkušenosti jiných, internet, anketa, dotazník, diskuse, rozhovor, porada, semináře, zpětná vazba)
2. Zpracuji informace
3. Uvedu do praxe
4. Zkontroluji, jestli to mělo smysl, jestli nastal posun ke kvalitě, jestli to odpovídá obecným i specifickým cílům, jestli jsem dosáhla žádaného ……..
5. Pokud jsem úspěšná, pokračuji, pokud ne, postupuji znovu od bodu č.

Evaluace ŠVP a TVP			
Předmět evaluace	**Forma**	**Jak často**	**Zodpovědnost**
Vstupní diagnostika dítěte	písemně	k 1.10.	učitelky na třídě
Diagnostika třídy	písemně	k 1.10.	učitelky na třídě
Hodnocení témat po jejich ukončení	písemně	průběžně	učitelky na třídě
Konzultace s kolegyní na třídě	ústně	denně	učitelky na třídě
Konzultace s dětmi v RK, s rodiči	ústně	průběžně, dle potřeby	učitelky na třídě
Vyhodnocování tématických celků	ústně	průběžně	učitelky na třídě
Hodnocení vývoje a pokroků dětí	písemně	2x ročně	učitelky na třídě
Spolupráce s rodiči, veřejností	dotazník	2. pololetí	ved.učitelka
	ústně	průběžně	všechny učitelky
Pololetní evaluace	písemně	2x ročně	učitelky na třídě
Hodnocení hospitační činnosti	ústně, písemně	průběžně	ved.učitelka
Vyhodnocení návaznosti TVP – ŠVP - RVP	ústně, porada	2x ročně - porada	ved.učitelka
Evaluace spolupr.ped a neped. zaměstnanců	ústně, porada	průběžně	ved.učitelka
Evaluace integr. bloků	ústně	k 31.6.	učitelky na třídě
Vnitřní podmínky školy (materiální, personální a ekonomické)	písemně	1x ročně	všechny učitelky
Kvalifikace zaměstnanců, DVPP	ústně	průběžně	všechny učitelky

8. Závěr:

Tento školní vzdělávací program byl vypracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Zpracovala Dorota Niedobová dne: 11.9.2021

Projednáno pedagogickou radou dne: 21.9.2021